

Ziņojums par aptaujas rezultātiem un turpmāk veicamajiem darbiem
Projekts
“Drošība Eiropas Savienības un Latvijas pierobežā Ludzas novadā sākas ar katru iedzīvotāju pašu”

I. Ievads un aptaujas metodika

Projektā bija paredzēts veikt ne mazāk kā 10% pilngadīgo Ludzas novada **iedzīvotāju aptauju “Kā uzlabot katra iedzīvotāja drošību?”** par informētību un vajadzībām aizsardzības jautājumos, kā arī publicēt ziņojumu par aptaujas rezultātiem un turpmāk veicamajiem darbiem.

Pēc Latvijas oficiālās statistikas portāla datubāzes var aprēķināt iedzīvotāju skaitu, sākot no vecuma grupas: 15-24 gadi, kas arī tiek izmantots aptaujājamo iedzīvotāju skaita aprēķinam

(https://data.stat.gov.lv/pxweb/lv/OSP_PUB/START_POP_IR_IRD/RIG010/table/tableViewLayout1/?loadedQueryId=16991&timeType=from&timeValue=2022).

Ludzas novadā 2024. gada sākumā dzīvoja 17727 cilvēki vecumā no 15 gadu vecuma. Sakarā ar to, ka projekts tika uzsākts vēlāk nekā sākumā tika plānots, tad ļoti īsā laikā – divos mēnešos (plānoto sešu mēnešu vietā) bija nepieciešams realizēt visas aktivitātes, tai skaitā veikt iedzīvotāju aptauju, tāpēc nebija iespējams sasniegt iepriekš paredzēto respondentu skaitu 10% apjomā, bet **aptauja ir reprezentatīva**.

Aptaujas reprezentativitātes pamatojumam izmantots kalkulators, kas aprēķina minimālo nepieciešamo skaitu, lai izpildītu vēlamos statistikas ierobežojumus ar pārliecības (ticamības) līmeni 90%. Tas nozīmē, ka **no 17727 bija nepieciešami vismaz 269 mērījumi/ apsekojumi**, lai nodrošinātu 90% ticamības līmeni, ka reālā vērtība ir $\pm 5\%$ robežās no izmērītās/ aptaujas vērtības: (<https://www.calculator.net/sample-size-calculator.html?type=1&cl=95&ci=5&pp=50&ps=10000&x=Calculate>).

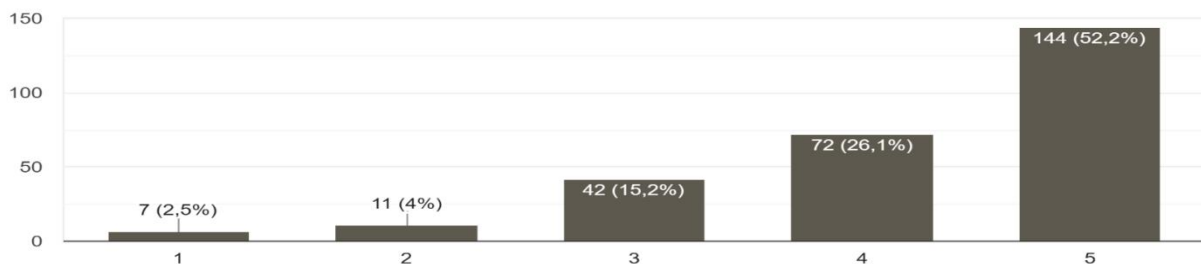
Aptaujas “Kā uzlabot katra iedzīvotāja drošību?” norises laiks: no 28.10.2024. līdz 12.12.2024., anketu elektroniski un papīra formātā kopā bija aizpildījuši **276 respondenti** – tātad tika sasniegts aprēķinātais reprezentativitātes līmenis, lai rezultātus varētu attiecināt uz Ludzas novada iedzīvotāju kopumu.

Aptaujas anketā bija 24 jautājumi, t.sk. seši atvērtie jautājumi, kuros respondenti varēja ierakstīt savas precizējošas un/ vai paplašinātās atbildes.

II. Aptaujas rezultāti

1. Vai Jums ir svarīgi drošības jautājumi? (Lūdzu, atzīmējiet atbilstošo atbildi)

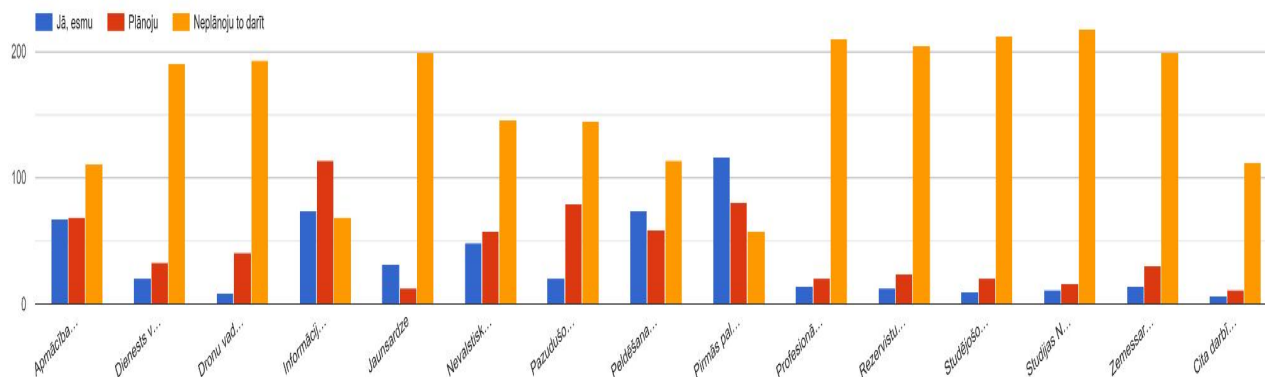
276 atbildes

Iespējamās atbildes: 1 - nemaz nav svarīgi, 2 - diezgan nesvarīgi, 3 - vidēji, 4 - diezgan svarīgi, 5 - ļoti svarīgi.

Pēc atbildēm uz **1. jautājumu par drošības jautājumu svarīgumu** var secināt, ka lielākajai daļai respondentu – **216 iedzīvotājiem jeb 78,3% ir diezgan vai ļoti svarīgi drošības jautājumi**. Kā vidēji svarīgus tos norāda 42 jeb 15,2%, bet pārējie 18 jeb 6,5% tos uzskata par nesvarīgiem.

2. Vai Jūs rūpējaties par savu drošību un esat apguvis/ iesaistījies kādā no uzskaitītajiem pasākumiem, programmām u.tml. (uzskaitītas alfabēta secībā) vai plānojat to darīt? (Lūdzu, katrā rindā atzīmējiet vienu atbilstošo atbildi)

Pēc atbildēm uz **2. jautājumu: “Vai Jūs rūpējaties par savu drošību un esat apguvis/ iesaistījies kādā no uzskaitītajiem pasākumiem, programmām u.tml. vai plānojat to darīt?”** var secināt, ka kopumā iedzīvotāji apzinās, kādas zināšanas un prasmes viņiem ir un kādas vēl nepieciešams apgūt, lai rūpētos par savu drošību plašā šī jēdziena izpratnē.

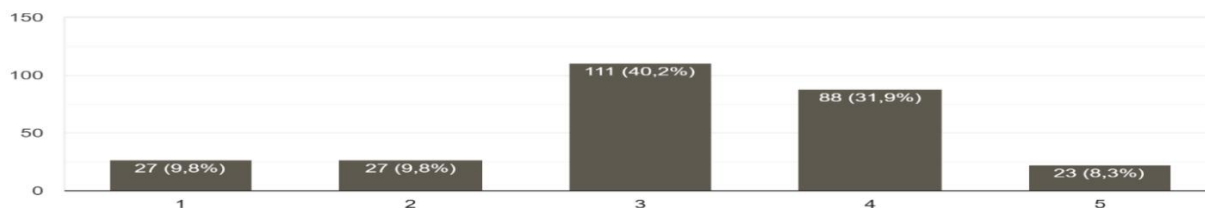
Visvairāk respondenti ir apguvuši/ izmanto: pirmās palīdzības apmācības (116); informāciju mobilā tālruņa aplikācijā 112 (74); peldēšanas prasmes (74); apmācības par kibersdrošību (68), kā arī ir iesaistījušies nevalstiskā organizācijā vai aktīvo iedzīvotāju grupā (48).

114 jeb 41% no aptaujātajiem plāno iepazīties ar informāciju mobilā tālruņa aplikācijā 112; apgūt un papildināt savas zināšanas un prasmes pirmās palīdzības apmācībās (81); kibersdrošības apmācībās (68); iesaistīties pazudušo cilvēku meklēšanā (68); apgūt peldēšanas prasmes (59) un arī iesaistīties iesaistīties nevalstiskā organizācijā vai aktīvo iedzīvotāju grupā (57).

Pie aktivitātēm, ko respondenti neplāno veikt, visvairāk norādītas tās, kas saistītas ar studijām Nacionālajā aizsardzības akadēmijā; dienestu Nacionālajos bruņotajos spēkos vai dalību rezervistu militārajā pamatapmācībā un zemessardzē. Iespējams, ka to var izskaidrot ar faktu, ka 110 jeb 40% respondentu bija vecumā no 55 līdz 65 un vairāk gadiem.

3. Vai Jūs jūtaties droši, dzīvojot Ludzas novadā? (Lūdzu, atzīmējiet atbilstošo atbildi)

276 atbildes

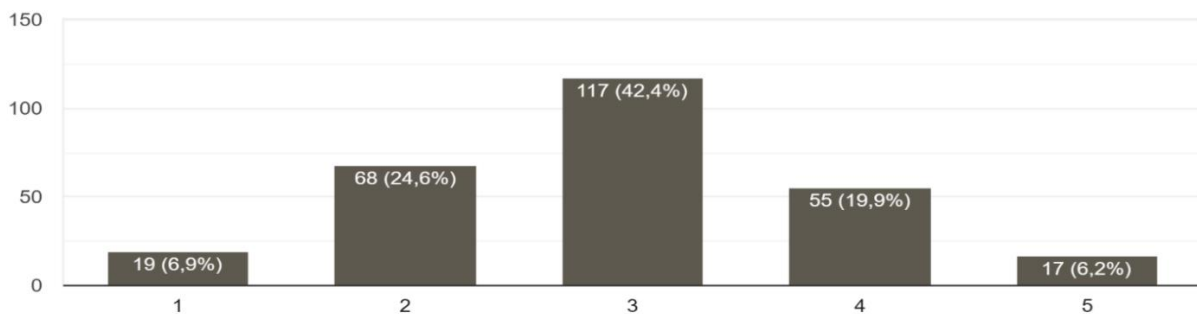

Iespējamās atbildes: 1 - nav droši, 2 - gandrīz nav droši, 3 - vidēji, 4 - diezgan droši, 5 - ļoti droši.

3. jautājums: “Vai Jūs jūtaties droši, dzīvojot Ludzas novadā?” Attēlā redzams, ka lielākā daļa respondentu norāda, ka jūtas vidēji droši (111 jeb 40,2%); diezgan droši (88 jeb 31,9%) un ļoti droši (23 jeb 8,3%), dzīvojot Ludzas novadā. Tas veido 222 jeb 80,4% no aptaujas dalībnieku kopskaita. Tai pat laikā, ir respondenti, kas norāda uz nedrošību – 54 jeb gandrīz 20%.

4. Vai Jums ir pietiekoši daudz informācijas par drošības jautājumiem? (Lūdzu, atzīmējiet atbilstošo atbildi)

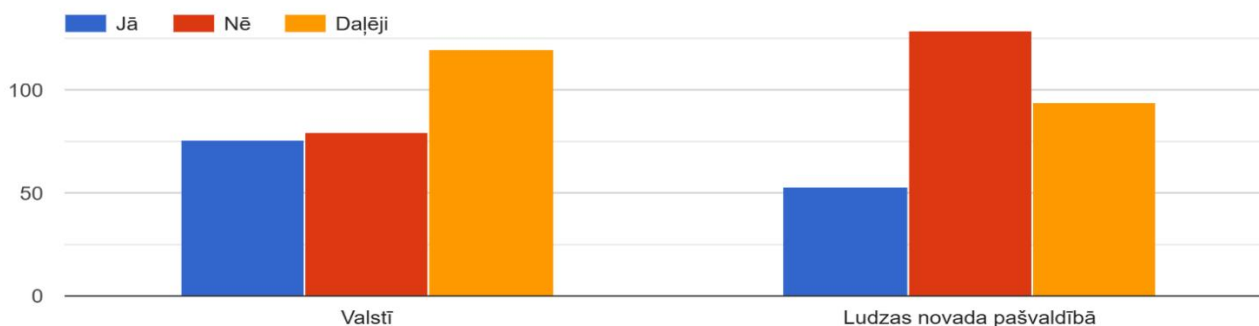
276 atbildes

Iespējamās atbildes: 1- nemaz nav, 2 - diezgan maz, 3 - vidēji, 4 - diezgan daudz, 5 - ļoti daudz.

Uz 4. jautājumu: “Vai Jums ir pietiekoši daudz informācijas par drošības jautājumiem?” respondenti savās atbildēs norāda, ka viņiem ir **vidēji daudz informācijas** par drošības jautājumiem – 117 jeb 42,4%; diezgan un ļoti daudz informācijas ir 72 jeb 26,1%. Tomēr 87 cilvēkiem jeb **gandrīz trešdaļai (31,5%) ir diezgan maz vai nemaz nav šādas informācijas**, un tas norāda uz nepieciešamību palielināt un paplašināt informāciju un aktivitātes par dažādiem drošības jautājumiem Ludzas novadā.

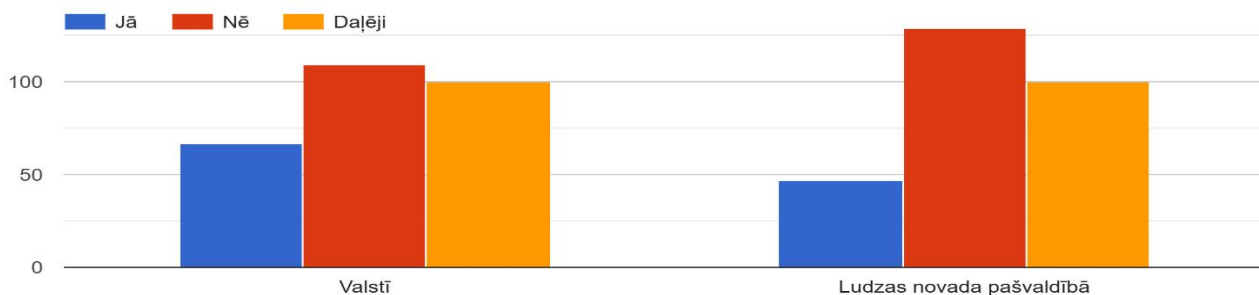
5. Vai Jūs zināt, kādi dokumenti un bukleti ir izstrādāti drošības jomā? (Lūdzu, atzīmējiet atbilstošo atbildi)

Uz **5. jautājumu** par to, vai iedzīvotāji zina par izstrādātajiem drošības jomas dokumentiem/ bukletiem **valstī**, visvairāk atbilžu bija **daļēji – 120 jeb 43%**, **nē – 80 jeb 29%**, bet apstiprinoši atbildēja 76 jeb 27%.

Par **Ludzas novada** dokumentiem arī visvairāk bija atbilžu **daļēji – 129 jeb 47% un salīdzinoši daudz arī nē – 94 jeb 34%**. Apstiprinošas atbildes sniedza tikai 53 jeb 19% aptaujāto.

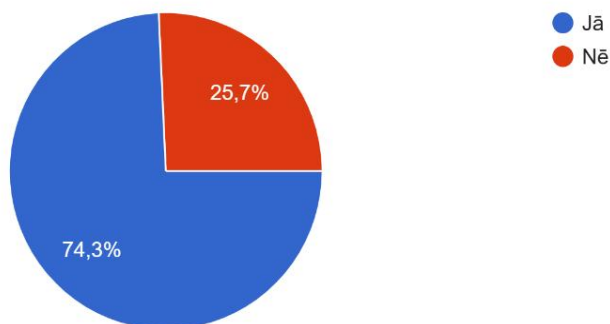
6. Vai Jūs esat meklējis un atradis informāciju par valsts aizsardzību un savu personisko drošību?(Lūdzu, atzīmējiet atbilstošo atbildi)

6. jautājumā par informācijas meklēšanu un atrašanu **valsts** aizsardzības un personiskās drošības jautājumos ar **jā** atbildējuši tikai 67 jeb 24%, ar **nē – 109 jeb 40%**, bet **daļēji – 100 jeb 36%**. **Ludzas novadā** ar **jā** atbildējuši vēl mazāk – tikai 47 jeb 17%, ar **nē vairāk – 129 jeb 47%**, bet **daļēji** bija tikpat – 100 jeb 36%.

Atbildes uz šo jautājumu, līdzīgi kā uz iepriekšējo, norāda uz nepieciešamību paplašināt informācijas sniegšanas metodes un izplatīšanas kanālus, lai tie būtu sasniedzami ikvienam iedzīvotājam.

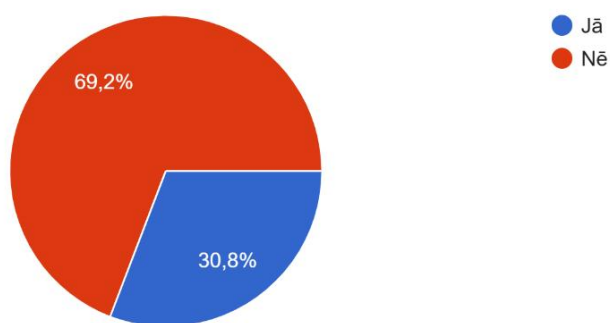
7. Vai Jūs zināt, ka Latvijā ir pieejama mobilā tālruņa bezmaksas aplikācija 112, kurā ir drošības padomi un aktualitātes un kuru var izmantot krīzes situācijā? (Lūdzu, atzīmējiet atbilstošo atbildi)
276 atbildes

7. jautājuma atbildēs kā pozitīvu faktu var atzīmēt to, ka par mobilā tālruņa bezmaksas aplikāciju 112 ir informēti 205 jeb 74,3% respondenti, tomēr ceturtdaļa jeb 71 respondents nezina par šādu aplikāciju.

Iespējams, ka to var izskaidrot ar faktu, ka 110 jeb 40% respondentu bija vecumā no 55 līdz 65 un vairāk gadiem un varbūt šiem cilvēkiem nav tālruņu ar aplikāciju ielikšanas iespējām. Tāpēc šis jautājums prasītu plašāku pētījumu un arī iespējamus risinājumu variantus.

8. Ja Jums ir mobilais tālrunis, vai šī aplikācija 112 ir uzstādīta? (Lūdzu, atzīmējiet atbilstošo atbildi)
276 atbildes

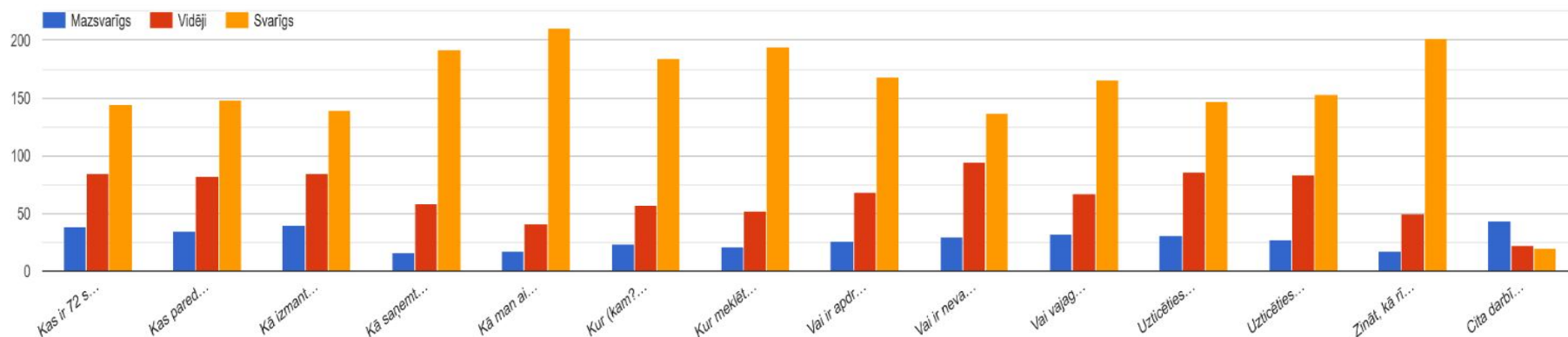
Atbildes uz 8. jautājumu diemžēl liecina, ka mobilā tālruņa aplikācija nav uzstādīta lielākajai daļai respondentu – 191 jeb 69,2%, bet ir gandrīz trešdaļai – 85 jeb 30,8%.

Viens no risinājumiem varētu būt valsts agrīnās brīdināšanas sistēmas papildināšana ar šūnu apraides tehnoloģiju, kas plānota Latvijā 2025. gadā. Iekšlietu ministrijas informācijā norādīts, ka mobilie telefoni saņems paziņojumus neatkarīgi no abonēšanas (SIM karte nav nepieciešama), ja tie atrodas mobilo sakaru tīklu apraides zonā. Jaunā sistēma tiks izstrādāta, balstoties uz esošo mobilo operatoru infrastruktūru, kurā tiks izvietota apziņošanas aparatūra, kas saņems signālu no centrālā mezgla, kad būs nepieciešams pārraidīt paziņojumu (<https://www.lsm.lv/raksts/zinas/latvija/10.10.2024-agrinas-bridinasanas-sunu-apraides-sistemu-ieviesis-septinos-menesos.a572019/>).

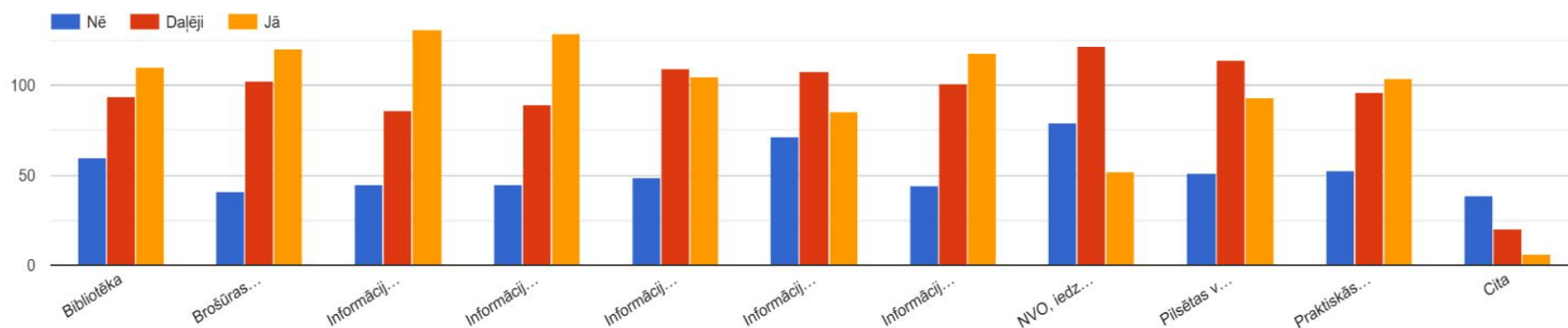
9. Analizējot respondentu atbildes par svarīgākajiem jautājumiem personiskās drošības jomā, var secināt, ka visvairāk ir: kā aizsargāt savu ģimeni krīzes gadījumā (211 jeb 76%); zināt, kā rīkoties krīzes situācijā (202 73%); kur meklēt informāciju krīzes situācijā (194 jeb 70%); kā saņemt operatīvu, ātru informāciju (192 jeb 70%); kur (kam?) ziņot par iespējamu apdraudējumu (184 jeb 67%).

Ap 60% kā svarīgu norāda apdraudējumu ģeogrāfiskās vietas/ pierobežas dēļ. Apmēram pusei no aptaujātajiem ir svarīgi arī pārējie jautājumi: vai vajag veidot pārtikas uzkrājumus; kas ir 72 stundu ārkārtas soma; kas paredzēts vietējā civilās aizsardzības plānā; uzticība valsts institūcijām un pašvaldībai krīzes situācijā; zināt, vai ir nevalstiskā organizācija, kas var palīdzēt; kā izmantot mobilā tālruņa aplikāciju 112. Pie citām atbildēm tika norādīts: optiskais internets un jautājums par to, kur patverties krīzes gadījumā.

9. Kādi jautājumi Jums ir svarīgi personiskās drošības jomā (uzskaitīti alfabēta secībā)? (Lūdzu, katrā rindā atzīmējiet vienu atbilstošo atbildi)

10. Vai Jūs zināt, kur meklēt patiesu informāciju par valsts un personiskās drošības jautājumiem, kā arī rīcību krīzes situācijās (nosaukti alfabēta seībā)? (Lūdzu, katrā rindā atzīmējiet vienu atbilstošo atbildi)

10. jautājums: "Vai Jūs zināt, kur meklēt patiesu informāciju par valsts un personiskās drošības jautājumiem, kā arī rīcību krīzes situācijās?"

Atbildes parāda, ka gandrīz puse respondentu zina par informāciju Aizsardzības ministrijas mājas lapā (131), interneta mājas lapā: sargs.lv (129).

Ap 43% iedzīvotāju zina, ka ir brošūras u.c. drukātie materiāli par valsts aizsardzību, personisko drošību (120) un atrod informāciju TV un radio (118).

Ap 40% zina par iespēju atrast informāciju bibliotēkā (110), informāciju Ludzas novada pašvaldības mājas lapā (105) un praktiskās apmācības maksimāli tuvu dzīvesvietai (104).

Par informāciju pilsētu vai pagastu pārvaldēs zina 93 jeb 34% aptaujāto, 85 jeb 31% norāda sociālos tīklus (Facebook, Instagram u.c.), bet vismazāk ar jā ir atbildējuši par NVO, iedzīvotāju interešu grupām (52 jeb 19%).

11. jautājumā tika norādīti vairāki faktori, kas varētu apdraudēt iedzīvotājus ar lūgumu atzīmēt, cik nopietni tie ietekmē.

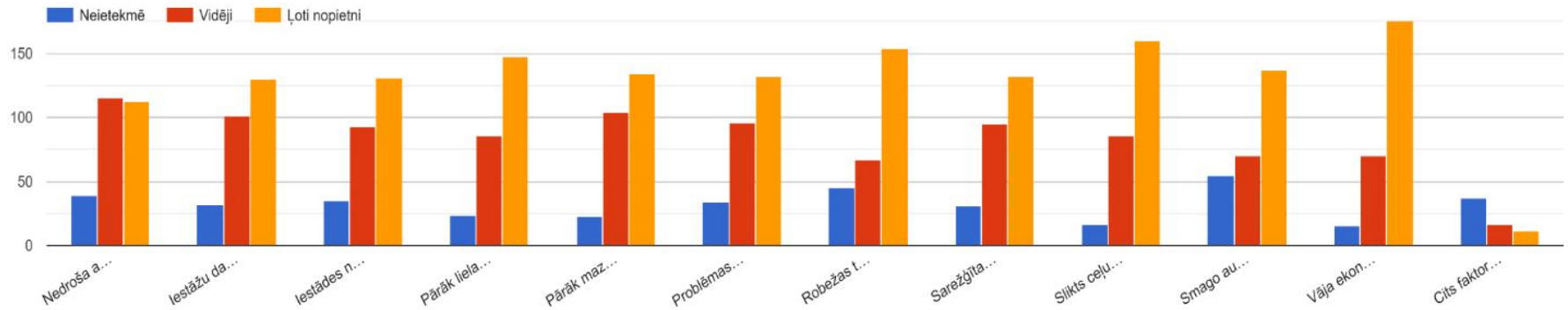
Atbildēs kā ļoti nopietns faktors tika norādīts – vāja ekonomika (175 jeb 64%). Kā ļoti nopietni apdraudējošie faktori tika norādīti arī: slikts ceļu stāvoklis (160 jeb 58%) un robežas tuvums (154 jeb 56%), kā arī pārāk liela valsts/ pašvaldības birokrātija (148 jeb 54%).

Apmēram puse aptaujāto norāda, ka viņus ļoti nopietni ietekmē smago automašīnu rindas gar ceļiem uz robežu (137); ir pārāk maz informācijas par personisko drošību (136); problēmas ar sabiedrisko transportu (132); sarežģīta un neskaidra nodokļu sistēma (132); iestāžu darbinieku nekompetence (130). Nedrošu apkārtni/ vidi norāda 112 jeb 41% aptaujāto.

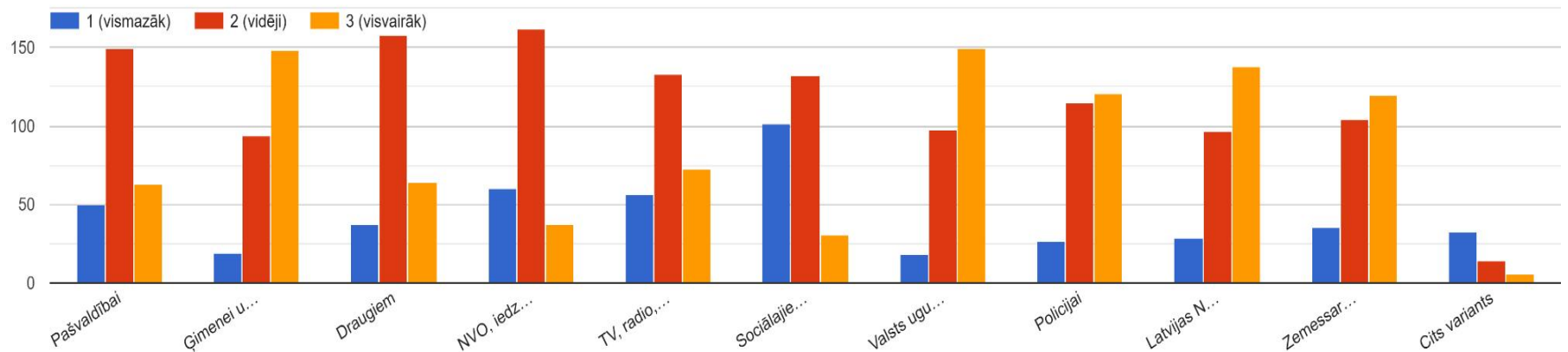
Pie būtiskiem citiem faktoriem nosaukti arī: padomju domāšanas sekas un korumpēti ierēdņi; kvalitatīva interneta pārklājuma nodrošinājums un TV apraides kvalitāte; zema apdzīvotība un pierobežas ciematu pamestība; informācija jauniešiem par nodarbinātības iespējām Ludzas novadā; kā saņemt informāciju, ja nebūs elektrības un mobilo sakaru; atalgojums, no kura uzkrāt rezervi.

11. Zemāk ir norādīti vairāki faktori (uzskaitīti alfabēta secībā), kas varētu Jūs apdraudēt. Lūdzu, atzīmējiet, cik nopietni tie Jūs ietekmē: (Lūdzu, katrā rindā atzīmējiet vienu atbilstošo atbildi)

12. Kāda iestādei un informācijai Jūs visvairāk uzticiaties? (Lūdzu, novērtējiet un atzīmējiet punktu skalā no 1 (vismazāk) līdz 3 (visvairāk))

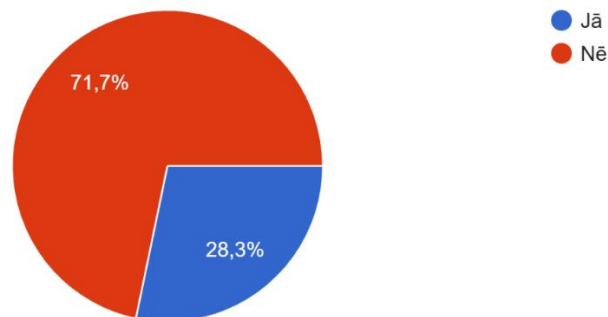
12. jautājumā respondentiem tika lūgts novērtēt, kādai iestādei un informācijai visvairāk uzticas, piedāvājot punktu skalu no 1 (vismazāk) līdz 3 (visvairāk).

Saņemtās atbildes parāda, ka aptaujātie iedzīvotāji visvairāk (ar 3 punktiem) – 54 % uzticas Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienestam (149) un ģimenei, citiem radniekiem (148), kā arī policijai (121 jeb 44%).

Vidēja uzticība norādīta NVO, iedzīvotāju interešu grupām (162 jeb 59%), draugiem (158 jeb 57%); pašvaldībai, Latvijas Nacionālajiem bruņotajiem spēkiem un zemessardzei – katram 149 jeb 54%. Sociālajiem tīkliem (Facebook, Instagram u.c.) norādīta gan daļēja (132 jeb 48%), gan arī vismazākā uzticība (101 jeb 37%), bet ir iedzīvotāju daļa, kas tiem uzticas visvairāk (31)

13. Vai Jūs darbojaties kādā Ludzas novada NVO vai aktīvo iedzīvotāju iniciatīvas grupā?

276 atbildes

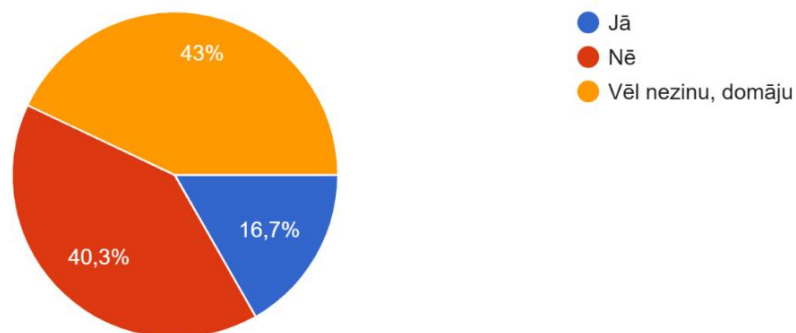

Atbildes uz **13. jautājumu** parāda, ka samērā maz – **78 jeb 28,3% respondenti darbojas kādā Ludzas novada NVO vai aktīvo iedzīvotāju iniciatīvas grupā**, bet 198 jeb 71,7% nav iesaistījušies.

Paredzot šādu atbilžu sadalījumu, tika izveidots nākamais jautājums.

14. Ja NĒ, vai Jūs vēlētos darboties kādā NVO vai aktīvo iedzīvotāju iniciatīvas grupā?

221 atbilde

14. jautājuma atbildes par vēlmi iesaistīties kādā Ludzas novada NVO vai aktīvo iedzīvotāju iniciatīvas grupā parāda, ka ar nē atbild 89 jeb 40,3%. Kā pozitīvu faktu var atzīmēt to, ka 132 jeb 48% respondenti ir potenciālie NVO vai aktīvo iedzīvotāju iniciatīvas grupu dalībnieki, t.sk. tie, kas atbild ar jā (37 jeb 16,7%) un vēl nezinu, domāju (95 jeb 43%).

15. jautājumā varēja ierakstīt, kas būtu nepieciešams, lai iesaistītos iedzīvotāju aktivitātēs, organizācijās, brīvprātīgajā darbā? Tika saņemtas 73 atbildes, norādot, ka nepieciešams vairāk informācijas par organizācijām (16); nepieciešams brīvais laiks (10); vajag vēlmi un motivāciju (8); nezinu, nav atbildes (7).

Pa 2 atbildēm (10 respondenti) norādīja: vajag labu organizatoru, kas var visus aktivizēt; vajag naudu; traucē vecums; veselība.

Pa 1 atbildei (23 atbildes): es vēl nebiju domājis; jābūt redzamiem šādas organizācijas darbības rezultātiem; jābūt kompetentam šajā jomā; ja redzētu tam visam konkrētu rezultātu; uzticība organizācijām un to popularizēšana; vairāk cilvēku un finanses; pazīstami, uzticīgi cilvēki blakus; lielāks pašvaldības atbalsts; ticība, ka mani centieni nebūs velti; mazāka pašvaldības birokrātija; blatu sistēmas izskaušana; mazāka slodze darbā un lielāka alga; jāatrod nozare, kas interesē un nepieciešami kontakti, lai varētu iesaistīties organizācijās; iedzīvotāju aktivitātes; jāseko līdzi sociālajiem tīkliem un padziļināti jāpēta, kādas aktivitātes novadā ir pieejamas iedzīvotājiem u.tml. Vienā plašākā atbildē bija norādīts, ka nepieciešams izveidot profesionālu valdību un steidzīgi sākt realizēt ekonomiskās attīstības programmu austrumu pierobežas teritorijā, tādējādi veicinot Latvijas attīstību, demogrāfiju, drošību utt.

16. jautājumā varēja norādīt, kādi vietējie resursi ir pieejami un kādus varētu piedāvāt citiem iedzīvotājiem krīzes situācijā?

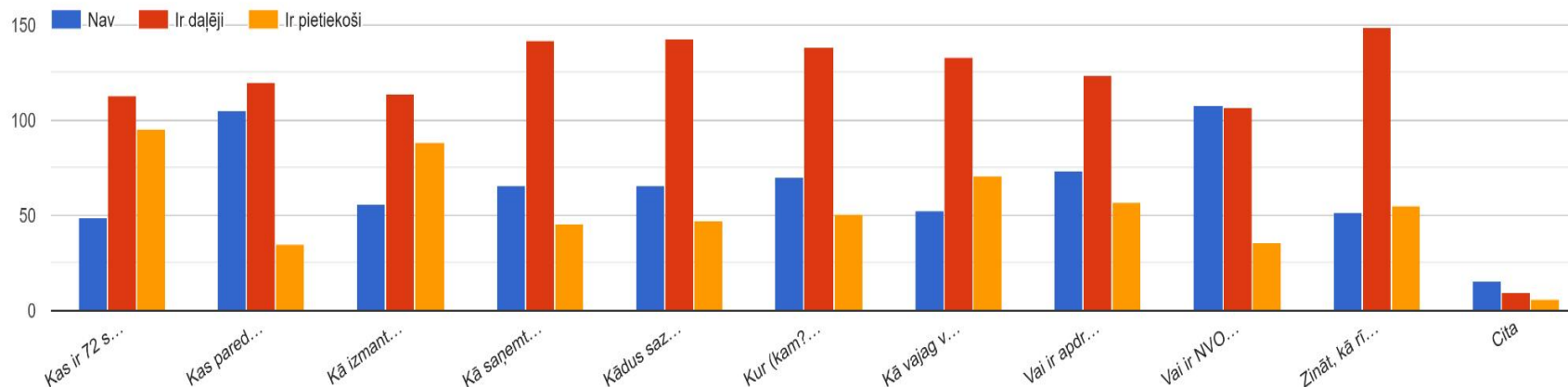
Atbildēs norādīts, ka 72 stundām 40-43% respondentu ir telpas (pagrabs u.tml.) apdraudējuma gadījumā (120), pārtikas un ūdens krājumi (118), telpas (istabas) izmitināšanai (117), tālruņi un to uzlādēšanas iespējas (112).
Ap trešdaļai respondentu ir pieejams transports (95) un ģenerators (77).

Laika posmam – vienai nedēļai ir diezgan līdzīgas atbildes, tikai mazākā skaitā, sākot no pārtikas un ūdens krājumiem (33%) līdz telpām izmitināšanai, transportam, tālruņiem un to uzlādēšanu (25-26%).

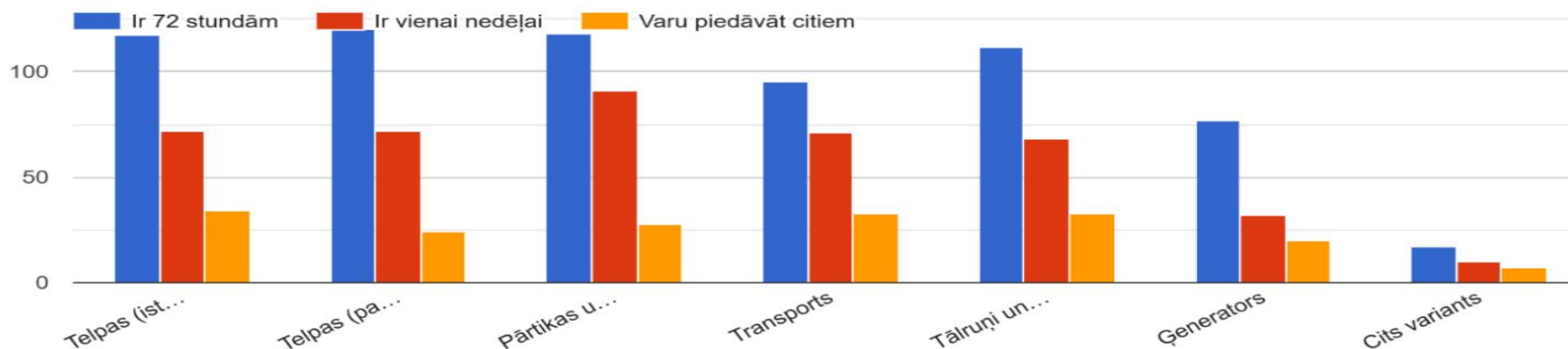
Svarīgas ir atbildes par iespējām, ko iedzīvotāji var piedāvāt citiem krīzes situācijā. Var secināt, ka tikai ap 12% norāda telpas (istabas) izmitināšanai 72 stundām, transportu, tālruņus un to uzlādēšanu, pārtikas un ūdens krājumus, bet vēl mazāk – ap 9% norāda telpas (pagrabs u.tml.) apdraudējuma gadījumā vai ģeneratoru.

17 atbildēs tika nosaukti arī citi varianti: nav ko piedāvāt, nevaru atbildēt (13); telpas svešiem nepiedāvātu (2); nav ko piedāvāt citiem un arī pašam nav nodrošinājuma pat 72 stundām (1); var piedāvāt apģērbu (1).

17. Kādu ar drošības jautājumiem saistītu informāciju Jūs nesaņemat un vēlētos iegūt vairāk (uzskaitīta alfabēta secībā)? (Lūdzu katrā rindā atzīmējiet vienu atbilstošo atbildi)

16. Kādi vietējie resursi Jums (un Jūsu ģimenei) ir pieejami un kādus Jūs varētu piedāvāt citiem iedzīvotājiem krīzes situācijā? (Lūdzu, atzīmējiet visus iespējamus variantus)

17. jautājums: "Kādu ar drošības jautājumiem saistītu informāciju Jūs nesaņemat un vēlētos iegūt vairāk?"

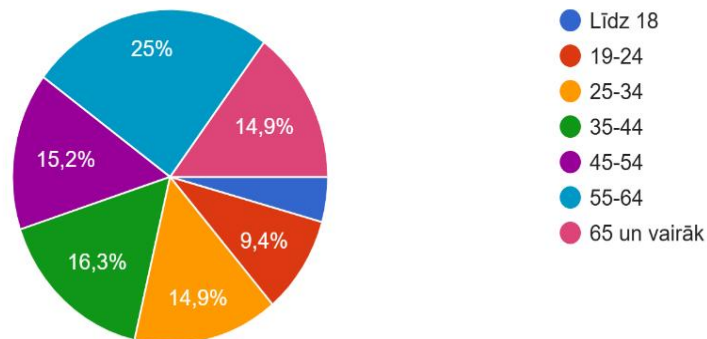
Visvairāk (ap 50%) norādītas atbildes – ir daļēja informācija: zināt, kā rīkoties krīzes situācijā; kādus saziņas līdzekļus izmantot krīzes situācijā; kā saņemt operatīvu un ātru informāciju; kur (kam?) ziņot par iespējamu apdraudējumu; kā vajag veidot pārtikas, enerģijas u.c. uzkrājumus. Mazliet mazāk – ap 40-45%: vai ir apdraudējums ģeogrāfiskās vietas/ pierobežas dēļ; kas paredzēts vietējā civilās aizsardzības plānā; kā izmantot mobilā tālruņa aplikāciju 112; kas ir 72 stundu ārkārtas soma; vai ir NVO, aktīvo iedzīvotāju grupa, kas var palīdzēt.

Aptuveni trešdaļā (35%) atbildēs norādīts, ka ir pietiekoši informācijas par 72 stundu ārkārtas somu un kā izmantot mobilā tālruņa aplikāciju 112.

Atbildes nav informācijas visvairāk (ap 40%) parādās par to, vai ir NVO, aktīvo iedzīvotāju grupa, kas var palīdzēt un arī to, kas paredzēts vietējā civilās aizsardzības plānā.

18. Kāds ir Jūsu vecums, gados?

276 atbildes

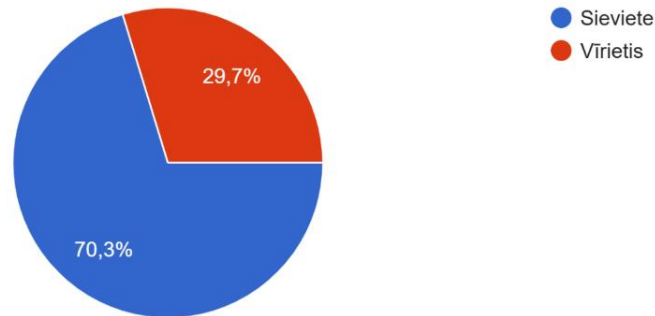

18. jautājuma atbildes parāda, ka aptaujātie iedzīvotāji pārstāv dažādas vecuma grupas: līdz 18 gadiem ir 12 (4,3%), 19-24 gadi 26 (9,4%), 25-34 gadi 41 (14,9%), 35-44 gadi 45 (16,3%), 45-54 gadi 42 (15,2%), 55-64 gadi 69 (25%), 65 un vairāk gadi 41 (14,9%).

Visvairāk pārstāvētā respondentu grupa ir vecumā no 55 līdz 65 un vairāk gadiem – 110 jeb 40%, trīs grupas ir diezgan līdzīgā skaitā: 45 jeb 16,3% vecumā 35-44 gadi, 42 jeb 15,2% vecumā 45-54 gadi un 41 jeb 14,9% vecumā 25-34 gadi.

19. Kāds ir Jūsu dzimums?

276 atbildes

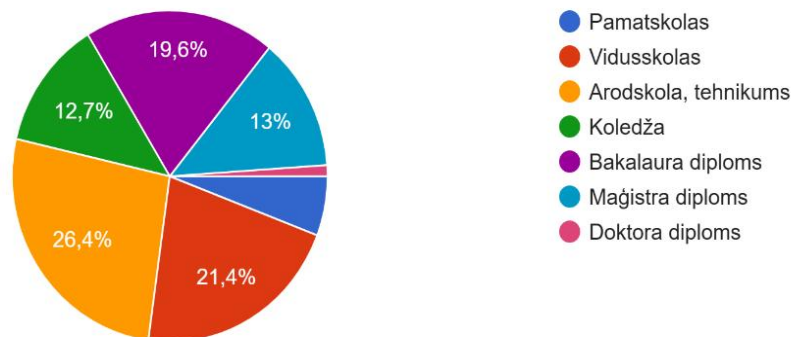

19. jautājuma atbildes parāda, ka 194 jeb 70,3% respondentes bija sievietes un 82 jeb 29,7% – vīrieši.

Uz **20. jautājumu**: “Kādā valodā Jūs runājat mājās?” varēja norādīt vairākas atbildes. Rezultāti: 164 runā latviešu valodā, 154 – latgaliešu, 153 – krievu valodā. Tikai dažās atbildēs bija norādītas citas valodas: angļu (9), poļu (4), baltkrievu (3), lietuviešu (2) un vācu (1).

21. Kāda ir Jūsu augstākā iegūtā izglītība?

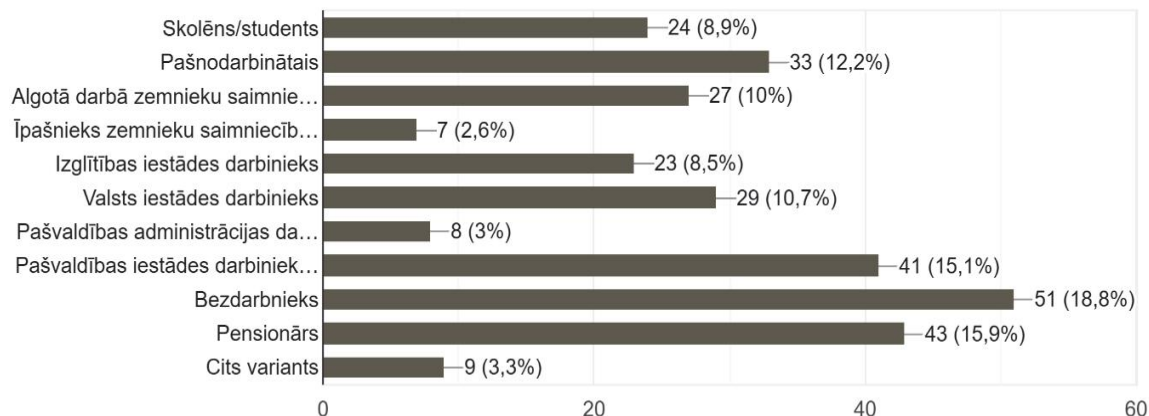
276 atbildes

Respondentu izglītība: pamatskola 16 (5,8%), vidusskola 59 (21,4%), arodskola, tehnikums 73 (26,4%), koledža 35 (12,7%), bakalaura 54 (19,6%), maģistra 36 (13%), doktora 3 (1,1%).

22. Kāda ir Jūsu nodarbošanās? (Var atzīmēt vairākas)

271 atbilde

22. jautājumā respondenti norādīja savu nodarbošanos: skolēns/ students; pašnodarbinātais; algotā darbā zemnieku saimniecībā vai SIA; īpašnieks zemnieku saimniecībā vai SIA; izglītības iestādes darbinieks; valsts iestādes darbinieks; pašvaldības administrācijas darbinieks; pašvaldības iestādes darbinieks (sociālais dienests, kultūra, bibliotēka, komunālā saimniecība u.c.); bezdarbnieks; pensionārs. Cits variants: izdienas pensionārs; nodarbināts biedrībā; strādā starptautiskā kompānijā; Nacionālajos bruņotajos spēkos.

23. jautājumā bija jānorāda *administratīvā teritorija, kurā respondents dzīvo.*

Rezultāti: aptaujāto skaits un %.

- Pilsētās: Ludzā 92 (33,3%), Zilupē 17 (6,2%), Kārsavā 10 (3,6%)
- Pagastos: Malnavas 15 (5,4%), Istras 12 (4,3%), Zvirgzdenes 12 (4,3%), Salnavas 11 (4%), Mežvidu 10 (3,6%), Mērdzenes 10 (3,6%), Nirzas 10 (3,6%), Ciblas 9 (3,3%), Lauderu 9 (3,3%), Pušmucovas 9 (3,3%), Briģu 7 (2,5%), Līdumnieku 7 (2,5%), Rundēnu 7 (2,5%), Ņukšu 6 (2,2%), Cirmas 5 (1,8%), Isnaudas 4 (1,4%), Pildas 4 (1,4%), Zaļesjes 3 (1,1%), Pasienes 2 (0,7%), Goliševas 2 (0,7%), Pureņu 2 (0,7%), Blontu 1 (0,4%).

24. jautājumā bija iespēja uzrakstīt komentārus par anketā minētajiem vai citiem ar drošību saistītiem jautājumiem.

Tika saņemtas dažas atbildes: vairāk info par civilās aizsardzības plānu novadā; paldies par iespēju uzzināt; vai un cik droši var justies Krievijas pierobežas iedzīvotāji? Cik operatīvi no pašvaldības puses tiek pausta informācija par drošības jautājumiem Ludzas novadā? Ļoti daudz neskaidrību drošības jautājumos.

III. Galvenie secinājumi – rezultāti un turpmāk veicamie darbi

1. Kopumā var secināt, ka lielākajai daļai respondentu – 216 iedzīvotājiem jeb 78,3% ir diezgan vai ļoti svarīgi drošības jautājumi, un iedzīvotājiem ir nopietna attieksme pret iespējamajiem apdraudējumiem, kas parādās aptaujas anketas atbildēs.

2. Kopumā iedzīvotāji apzinās, kādas zināšanas un prasmes viņiem ir un kādas vēl nepieciešams apgūt, lai rūpētos par savu drošību plašā šī jēdziena izpratnē. Visvairāk respondenti ir apguvuši/ izmanto: pirmās palīdzības apmācības, informāciju mobilā tālruņa aplikācijā 112, peldēšanas prasmes, apmācības par kiberdrošību, kā arī ir iesaistījušies nevalstiskā organizācijā vai aktīvo iedzīvotāju grupā.

Būtu jāpalīdz iedzīvotājiem, kas plāno iepazīties ar informāciju mobilā tālruņa aplikācijā 112; apgūt un papildināt savas zināšanas un prasmes pirmās palīdzības apmācībās, kiberdrošības apmācībās, iesaistīties pazudušo cilvēku meklēšanā, apgūt peldēšanas prasmes un arī iesaistīties nevalstiskā organizācijā vai aktīvo iedzīvotāju grupā.

3. Lielākā daļa respondentu (80,4%) norāda, ka Ludzas novadā jūtas vidēji droši (40,2%), diezgan droši (31,9%) un ļoti droši (8,3%). Tai pat laikā būtu jāsniedz dažāda veida palīdzība tiem iedzīvotājiem, kas norāda uz nedrošību – 54 jeb gandrīz 20%.

4. Vidēji daudz informācijas par drošības jautājumiem ir 42,4% respondentu, diezgan un ļoti daudz informācijas – 26,1%. Tomēr gandrīz trešdaļai (31,5%) ir diezgan maz vai nemaz nav šādas informācijas, un tas norāda uz nepieciešamību palielināt un paplašināt informāciju un aktivitātes par dažādiem drošības jautājumiem Ludzas novadā.

5. Par izstrādātajiem drošības jomas dokumentiem/ bukletiem valstī apstiprinoši atbildēja 27% respondenti, daļēji 43%, nē 29%. Par Ludzas novada dokumentiem apstiprinošas atbildes sniedza tikai 19% aptaujāto, visvairāk bija atbilžu – daļēji 47% un salīdzinoši daudz arī – nē 34%. Uz to norāda arī atbildes par informācijas meklēšanu un atrašanu valsts aizsardzības un personiskās drošības jautājumos.

Tātad nepieciešams sniegt vairāk informācijas gan par valsts, gan arī Ludzas novada drošības jomas dokumentiem, kā arī valsts un personiskās drošības jautājumiem, izmantojot dažādas metodes un informācijas kanālus, tai skaitā izplatot drukātos materiālus.

6. Kā pozitīvu faktu var atzīmēt, ka par mobilā tālruņa bezmaksas aplikāciju 112 ir informēti 74,3% respondenti, tomēr ceturtdaļa respondentu nezina par šādu aplikāciju. Iespējams, tas ir izskaidrojams ar faktu, ka 40% respondentu ir vecumā no 55 līdz 65 un vairāk gadiem un varbūt šiem cilvēkiem nav tālruņu ar šādu iespēju. Mobilā tālruņa aplikācija ir uzstādīta tikai aptuveni trešdaļai, bet nav – lielākajai daļai respondentu jeb 69,2%.

Viens no risinājumiem varētu būt pēc iespējas ātrāka valsts agrīnās brīdināšanas sistēmas papildināšana ar šūnu apraides tehnoloģiju, kā arī kopumā kvalitatīvas apraides nodrošināšana visā Ludzas novada teritorijā, tostarp mobilo sakaru, interneta, TV un radio.

7. Par svarīgākajiem jautājumiem personiskās drošības jomā respondenti uzskata: kā aizsargāt savu ģimeni krīzes gadījumā (76%); zināt, kā rīkoties krīzes situācijā (73%); kur

meklēt informāciju krīzes situācijā un kā saņemt operatīvu, ātru informāciju (pa 70%); kur (kam?) ziņot par iespējamu apdraudējumu (67%).

Tai pat laikā, ap 60% kā svarīgu norāda apdraudējumu ģeogrāfiskās vietas/ pierobežas dēļ. Apmēram pusei no aptaujātajiem ir svarīgi arī pārējie jautājumi: vai vajag veidot pārtikas uzkrājumus; kas ir 72 stundu ārkārtas soma; kas paredzēts vietējā civilās aizsardzības plānā; uzticība valsts institūcijām un pašvaldībai krīzes situācijā; zināt, vai ir nevalstiskā organizācija, kas var palīdzēt; kā izmantot mobilā tālruņa aplikāciju 112.

Šie rezultāti kopumā liecina par respondentu nopietno attieksmi par personiskās drošības jautājumiem, tomēr norāda arī to, ka nepieciešams veikt dažādas darbības, lai paaugstinātu iedzīvotāju drošību ne tikai ikdienā, bet arī krīzes situācijā – aktivizēt un nodrošināt labāku sadarbību ar valsts institūcijām un pašvaldību, plašāku informāciju par dažādiem jautājumiem, kas varētu būt aktuāli krīzes situācijās, kā arī NVO un aktīvo iedzīvotāju grupu iespējām.

8. Pozitīvi ir tas, ka gandrīz puse respondentu zina, ka patiesu informāciju var iegūt Aizsardzības ministrijas mājas lapā, interneta mājas lapā: sargs.lv; ap 43% iedzīvotāji zina par brošūrām u.c. drukātajiem materiāliem par valsts aizsardzību un personisko drošību, kā arī atrod informāciju TV un radio.

Ap 40% zina par informāciju bibliotēkā, Ludzas novada pašvaldības mājas lapā un arī praktiskām apmācībām maksimāli tuvu dzīvesvietai. Aptuveni trešdaļa respondentu zina par informāciju pilsētu vai pagastu pārvaldēs un sociālajos tīklos (Facebook, Instagram u.c.), bet vismazāk ar jā ir atbildējuši par NVO vai iedzīvotāju interešu grupām (19%). Tas norāda uz nepieciešamību ne tikai izplatīt materiālus, bet sniegt zināšanas un prasmes patiesas informācijas meklēšanā, kā arī popularizēt NVO un aktīvo iedzīvotāju grupu iespējas.

9. Pie faktoriem, kas varētu apdraudēt iedzīvotājus, visvairāk tika norādīta – vāja ekonomika (64%). Tā kā nebija prasīts plašāks skaidrojums, tad respondenti šajā atbildē, iespējams, iekļāva savu/ savas ģimenes ekonomisko situāciju un citus apstākļus, kurus būtu nepieciešams apskatīt cita veida pētījumā.

Kā ļoti nopietni apdraudējošie faktori tika norādīti: slikts ceļu stāvoklis (58%) un robežas tuvums (56%), kā arī pārāk liela valsts/ pašvaldības birokrātija (54%). Apmēram puse aptaujāto norāda, ka viņus ļoti nopietni ietekmē smago automašīnu rindas gar ceļiem uz robežu; ir pārāk maz informācijas par personisko drošību; problēmas ar sabiedrisko transportu; sarežģīta un neskaidra nodokļu sistēma; iestāžu darbinieku nekompetence, bet nedrošu apkārtni/ vidi norāda 41% aptaujāto.

Tātad iedzīvotāji par galvenajiem drošības apdraudējumiem uzskata jautājumus, kas prasa risinājumus valsts un pašvaldību līmenī – valsts ekonomisko stāvokli un sliktos ceļus, atrašanos pierobežas teritorijā, sabiedriskā transporta problēmas, kā arī neatrisināto jautājumu ar smago automašīnu rindām uz pierobežas ceļiem..

10. Respondenti visvairāk uzticas Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienestam (54%) un ģimenei, citiem radniekiem, kā arī policijai. Vidēja uzticība norādīta NVO, iedzīvotāju interešu grupām, draugiem, pašvaldībai, Latvijas Nacionālajiem bruņotajiem spēkiem un zemessardzei. Sociālajiem tīkliem (Facebook, Instagram u.c.) norādīta gan daļēja (48%),

gan arī vismazākā uzticība (37%), bet tomēr ir maza daļa iedzīvotāju, kas tiem uzticas visvairāk (31).

11. Tikai 28% respondentu darbojas kādā Ludzas novada NVO vai aktīvo iedzīvotāju interešu grupā. Kā pozitīvu faktu var atzīmēt to, ka 132 jeb 48% respondenti ir potenciālie dalībnieki, t.sk. tie, kas atbild ar jā (16,7%) un vēl nezina, domāju (43%).

Lai iesaistītos iedzīvotāju aktivitātēs, organizācijās, brīvprātīgajā darbā, respondenti norāda, ka nepieciešams vairāk informācijas par organizācijām; nepieciešams brīvais laiks; vajag vēlmi un motivāciju; vajag labu organizatoru, kas var visus aktivizēt; vajag naudu; jābūt redzamiem šādas organizācijas darbības rezultātiem; jābūt kompetentam šajā jomā; uzticība organizācijām un to popularizēšana; vairāk cilvēku un finanses; pazīstami, uzticīgi cilvēki blakus; lielāks pašvaldības atbalsts; jāatrod nozare, kas interesē un nepieciešami kontakti, lai varētu iesaistīties; jāseko līdzī sociālajiem tīkliem un padziļināti jāpēta, kādas aktivitātes novadā ir pieejamas iedzīvotājiem u.tml.

12. Atbildes par pieejamajiem vietējiem resursiem parāda, ka 72 stundām 40-43% respondentu ir telpas (pagrabs u.tml.) apdraudējuma gadījumā; pārtikas un ūdens krājumi; telpas (istabas) izmitināšanai, kā arī tālruņi un to uzlādēšanas iespējas. Ap trešdaļai respondentu ir pieejams transports un ģenerators. Laika posmam – vienai nedēļai ir diezgan līdzīgas atbildes, tikai mazākā skaitā, sākot no pārtikas un ūdens krājumiem līdz telpām izmitināšanai, transportam, tālruņiem un to uzlādēšanu.

Svarīgas ir atbildes par iespējām, ko iedzīvotāji var piedāvāt citiem krīzes situācijā. Var redzēt, ka tikai ap 12% norāda telpas (istabas) izmitināšanai 72 stundām; transport; tālruņus un to uzlādēšanu; pārtikas un ūdens krājumus, bet vēl mazāk – ap 9% norāda telpas (pagrabs u.tml.) apdraudējuma gadījumā un ģeneratoru.

Iedzīvotājiem ieteicams palielināt nodrošinājumu savām ģimenēm ilgākam laika periodam nekā 72 stundas, kā arī veidot lielāku piedāvājumu citiem nepieciešamības gadījumā. Tas, protams, ir atkarīgs gan no katra cilvēka finansiālajām iespējām un dzīvojamās platības, gan arī vēlmes un motivācijas.

13. Ap 50% respondentu norāda, ka daļēji saņem šādu ar drošības jautājumiem saistītu informāciju: zināt, kā rīkoties krīzes situācijā; kādus saziņas līdzekļus izmantot krīzes situācijā; kā saņemt operatīvu un ātru informāciju; kur (kam?) ziņot par iespējamu apdraudējumu; kā vajag veidot pārtikas, enerģijas u.c. uzkrājumus.

Mazliet mazāk – ap 40-45% norāda par informāciju: vai ir apdraudējums ģeogrāfiskās vietas/ pierobežas dēļ; kas paredzēts vietējā civilās aizsardzības plānā; kā izmantot mobilā tālruņa aplikāciju 112; kas ir 72 stundu ārkārtas soma; vai ir NVO, aktīvo iedzīvotāju grupa, kas var palīdzēt. Aptuveni trešdaļa (35%) aptaujāto norāda, ka ir pietiekoši informācijas par 72 stundu ārkārtas somu un kā izmantot mobilā tālruņa aplikāciju 112. Ap 40% norāda,

ka nav informācijas par to, vai ir NVO, aktīvo iedzīvotāju grupa, kas var palīdzēt un kas paredzēts vietējā civilās aizsardzības plānā.

Aptaujas atbildes kopumā apliecina, ka nepieciešams veikt dažādas darbības un īstenot pasākumus, lai nostiprinātu iedzīvotāju personisko drošību un pārliecību par valsts un pašvaldību nozīmi gan kopējai, gan individuālajai drošībai. Tās norāda uz NVO un aktīvo iedzīvotāju grupu lomas palielināšanu, informējot un iesaistot sabiedrību, kā arī pilnveidojot visu iesaistīto pušu pienākumus, atbildību un nostiprinot ciešāku sadarbību.